

Usmernenie k výkladu § 2 písm. w) zákona č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 414/2012 Z. z.“)

Ministerstvo životného prostredia vydáva usmernenie k výkladu základného pojmu „**palivo**“ v zmysle § 2 písm. w) zákona č. 414/2012 Z. z., ktorým sa rozumie: energetický výrobok ponúkaný na použitie alebo výrobok použitý ako motorové palivo alebo vykurovacie palivo, alebo výrobok na výrobu elektrickej energie, na ktorý sa vzťahujú činnosti uvedené v prílohe č. 1 tabuľke B, ktorým je:

1. minerálny olej uvedený v osobitnom predpise,^{1af)}
2. elektrina, uhlie a zemný plyn uvedené v osobitnom predpise,^{1ag)}

1af) § 4 ods. 1 až 3 zákona č. 98/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov

1ag) ~~§ 4,~~ § 16 a § 28 zákona č. 609/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov

Na základe usmernenie MŽP SR k výkladu základného pojmu „regulovaný subjekt“, bolo oznámené, že elektrina sa nepovažuje za palivo v rozsahu systému obchodovania s emisiami pre odvetvie budov, odvetvie cestnej dopravy a iné odvetvia (ďalej len „ETS2“). Palivá, ktoré sa používajú na výrobu elektriny napr. zemný plyn, už budú obsiahnuté v systéme ETS2, osobami povinnými platiť daň, ktoré predmetné palivo uviedli na trh.

Usmernenie k výkladu základného pojmu „regulovaný subjekt“ nájdete na stránke MŽP SR: <https://www.minzp.sk/klima/novy-system-obchodovania-ets2/regulovany-subjekt-harmonogram-implementacie/>

Navrhované zmeny základných pojmov (prečiarknutý text a doplnenie zelenou farbou) budú upravené pri najbližšej novelizácii zákona č. 414/2012 Z. z.

Zároveň pre správnu identifikáciu regulovaných subjektov je nevyhnutné identifikovať regulovaný subjekt, ako osobu, ktorá je povinná platiť daň, a ktorá uvádza palivo v rozsahu ETS2 na trh.

Na základe úpravy definície regulovaného subjektu vyňatím oprávnených spotrebiteľov z elektriny, uhlia a zemného plynu sa pod pojmom „**regulovaný subjekt**“ podľa § 2, písmena v), zákona č. 414/2012 Z. z. rozumie: právnická osoba alebo fyzická osoba podľa osobitných predpisov,^{1ae)} ktorá vykonáva činnosť uvedenú v prílohe č. 1 tabuľke B a ktorá uvádza palivo na trh,

1ae) § 13 ods. 1 písm. g) a h), § 21, § 25 a § 32a zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov

~~§ 8, § 10, § 20, § 22 ods. 3 písm. c), § 23, § 32, § 34 a § 39a~~ zákona č. 609/2007 Z. z. o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu a o zmene a doplnení zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov.

V zmysle vyššie uvedených zmien sa pod pojmom „**uvadenie na trh**“ podľa § 2, písmena x) zákona č. 414/2012 Z. z. rozumie:

1. prvého bodu uvedenie do daňového voľného obehu podľa osobitného predpisu ^{1ah)} alebo prijatie podľa osobitného predpisu, ^{1ai)}
2. druhého bodu ~~použitie~~ dodanie na účely oslobodené od dane podľa osobitného predpisu ^{1aj)} alebo vznik daňovej povinnosti podľa osobitného predpisu, ^{1ak)}.

1aj) ~~§ 7, § 19 a § 31~~ zákona č. 609/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.

1ak) ~~§ 9 ods. 1, § 21 ods. 1a ods. 2 písm. a), § 33 ods. 1~~ ~~§ 39a~~ ods. 3 zákona č. 609/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Palivá v rozsahu ETS2

Vo všeobecnosti v systéme ETS2 nie sú zahrnuté nasledovné palivá:

- Palivá s nulovým emisným faktorom v súlade s čl. 38 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2018/2066
- Palivá, ktoré sa uvádzajú na trh pre činnosti v zmysle prílohy č. 1 Tabuľka A, C a D zákona č. 414/2012 Z. z.
- Rašelina
- Odpad používaný ako palivo (nebezpečný alebo komunálny odpad používaný ako palivo)
- Tuhá biomasa (napr. palivá na báze dreva)
- Drevené uhlie

Príklady:

Palivá s nulovým emisným faktorom

- Pokiaľ osoba uvádza na trh výlučne palivá s nulovým emisným faktorom, nevzťahujú sa ňu požiadavky systému ETS2.
- Avšak pokiaľ regulovaný subjekt (**ďalej len „RS“**) uvádza na trh aj iný typ paliva (v rozsahu ETS2 napr. vykurovacie oleje, štandardné komerčné paliva atď.), do Monitorovacieho plánu (**ďalej len „MP“**) uvedie aj palivá s nulovým emisným faktorom, ako samostatný prúd paliva.

Palivá, ktoré sú uvoľnené na spotrebu na činnosti uvedené v Prílohe č. 1 Tabuľka A, C a D zákona č. 414/2012 Z. z.

- Napr. na osobu, ktorá je povinná platiť daň, a ktorá uvádza na trh iba palivo výlučne určené pre prevádzkovateľov, ktorí sú súčasťou systému ETS1 (príloha č. 1 Tabuľka A) sa povinnosti vyplývajúce zo systému ETS2 **nevzťahujú**.
- Avšak v prípade, že takáto osoba uvádza na trh palivá aj do iných sektorov v rámci rozsahu ETS2, množstvá tohto uvoľneného paliva pre účely ETS1 uvedie do MP pod samostatný prúd paliva a následne použitím faktora rozsahu priradí hodnotu 0 (100 % mimo systému ETS2). Tieto množstvá sa v konečnom dôsledku nezahrnú do emisií systému ETS2. V súlade s čl. 75e ods. 2 vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2018/2066 je regulovaný subjekt povinný určiť kategorizáciu RS zo 100 % množstva uvoľneného paliva pred určením faktora rozsahu.

Prísady do palív

- Spĺňajú definíciu paliva. Preto sa na prísady, ktoré sa využívajú na spaľovanie, vzťahuje systém ETS2. Ak sa takéto prísady uvoľňujú na spotrebu oddelene, monitorujú a vykazujú sa ako samostatné prúdy palív. To znamená, že aj na osobu, ktorá je povinná platiť daň, a ktorá uvádza na trh prísady do palív (samostatne) sa vzťahujú povinnosti ETS2.

Produkty používané na úpravu po spaľovaní

- Produkty používané na úpravu po spaľovaní, ako napríklad **močovina** na znižovanie NOx, nespádajú pod definíciu palív. Preto v rámci ETS2 neexistuje povinnosť monitorovať a oznamovať súvisiace emisie pre takéto produkty pridávané do výfukových plynov.

Určenie výpočtových faktorov v prípade komerčných palív

V prípade komerčných palív sa v súlade s vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) 2018/2066 použije na stanovenie výpočtových faktorov **Úroveň 2a – Národné hodnoty emisných faktorov**. Tieto národné hodnoty budú zverejnené na stránke MŽP SR začiatkom roku 2025. Vzhľadom na to, že môže dôjsť k aktualizácii hodnôt na ročnej báze, odporúčame v MP ponechať prázdne miesto a uviesť len zdroj. V prípade, že by došlo k zmene výpočtových faktorov, táto zmena sa kategorizuje ako **významná** a v tomto prípade je RS povinný požiadať o vydanie **zmeny** povolenia na emisie skleníkových plynov.

Emisný faktor (predbežný)	2a		tCO2/t	IS1: Národný zoznam			Vybrať...
------------------------------	----	---	--------	---------------------------	--	--	-----------

Prúdy palív

Prúdy palív sa rozdeľujú na základe **typu paliva, prostriedku na uvoľnenie paliva na trh a na základe faktora rozsahu** (konečné využitie paliva).

V prípade **zmiešaného paliva** (fosílna časť a časť biomasy) sa do MP uvedie 100 % uvoľneného paliva a v rámci výpočtových faktorov sa pre každý prúd paliva určí % podiel biomasy. Následne v emisnej správe, elektronický systém automaticky vyráta podiel emisií.

Príklady:

- RS uvádza 100 % zemného plynu na trh prostredníctvom potrubia. 60 % zemného plynu je dodané do elektrárne v rámci systému ETS1 (1A1a) a 40 % zemného plynu je dodané na vykurovanie komerčných budov v rozsahu ETS2 (1A4a). Na základe týchto informácií uvedie RS do MP dva prúdy palív. Jeden prúd paliva pre množstvo zemného plynu dodaného do systému ETS1, pričom faktor rozsahu bude predstavovať hodnotu 0 (úplne vylúčenie z ETS2). Druhý prúd paliva bude pre zemný plyn, ktorý bol uvoľnený na spotrebu pre vykurovanie komerčných budov, pričom faktor rozsahu bude predstavovať hodnotu 1 (úplne pokrytie ETS2). Samotná hodnota faktora rozsahu sa vyplní do emisnej správy.

- RS uvádza na trh tri typy palív: HVO nafta (100 % biopalivo), Vykurovací olej a Benzín (5 % biozložka). Tieto palivá uvádza na trh cestnými vozidlami buď na čerpacie stanice, obchodníkom s palivami alebo priamo konečným spotrebiteľom pre viacerých konečných spotrebiteľov.
 - RS uvedie do MP štyri samostatné prúdy palív, pričom v emisnej správe sa určia hodnoty faktora rozsahu, na základe ktorých sa emisie prúdov palív s faktorom rozsahu **0** nebudú započítavať do celkových emisií v rámci rozsahu ETS2.
 - Vzhľadom na to, že HVO nafta sa kategorizuje ako 100 % biopalivo a teda je zo systému ETS2 vylúčené (palivo s nulovým emisným faktorom), RS uvedie pri výpočtových faktoroch 100 % podiel biomasy. Výsledné emisie za tento prúd budú 0 t CO₂.
 - Pri zmiešaných palivách (fosílna časť a časť biomasy), uvedie RS do MP 100 % množstva tohto paliva a do výpočtových faktorov uvedie 5 % biomasy. Následne v emisnej správe, systém automaticky preráta výsledný počet emisií.

Prúd paliva	Typ paliva	Prostriedky, ktorými sa uvádzajú na trh	Sprostredkovateľská strana, prostredníctvom ktorej sa uvádzajú na trh	Sektor konečných spotrebiteľov	Faktor rozsahu
1.	HVO nafta (100 % biopalivo)	Cestné vozidlá	Čerpacie stanice	1A3b Cestná doprava	1
2.	Vykurovací olej	Cestné vozidlá	Obchodník s palivami	1A2c (ETS1 zariadenia)	0
3.	Vykurovací olej	Cestné vozidlá	Priame prepojenie s konečnými spotrebiteľmi	1A1a Energetický priemysel	1
4.	Benzín (5 % biozložka)	Cestné vozidlá	Čerpacie stanice	1A3b Cestná doprava	1

Ďalšie informácie k problematike biomasy nájdete v usmerňujúcom dokumente „**Problematika biomasy v systéme EU ETS**“ na stránke MŽP SR: <https://www.minzp.sk/klima/novy-system-obchodovania-ets2/legislativa/>